

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನಾದರೂ ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೊದಲೇ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್.—ಅಲಿಗೇಷನ್ ಅಲ್ಲ.

MR. SPEAKER.—I will examine this issue and give my ruling later. Now the House stands adjourned to meet again at 2.00 p.m. today.

The House adjourned at 12.40 p.m.

The House re-assembled at two of the Clock.

(MR. SPEAKER in the Chair)

Financial Business

Discussion on demand

MR. SPEAKER.—Now, the Hon. Minister may move his motion of demands for grants.

SRI DHARAM SINGH (Hon. Minister for Housing and Urban Development).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

Demand No. 30

“That a sum not exceeding 16,98 00,000 on Revenue Account and Rs. 6,34,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of “Housing (Excluding Government Residential Buildings).”

Demand No. 31.

“That a sum not exceeding Rs. 8,73,00,000 on Revenue Account and Rs. 6,65,00,000 on Capital Account ‘on account’ be granted inclusive of the sum granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of “Urban Development etc.”

The question was proposed

MR. SPEAKER.—Now, I call Sri M. Chandrashekar to initiate the discussion.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಜಯನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆಯ ಆಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಖಾತೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಭವ್ಯದ್ದಿ. ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಾಗಲೀ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯ ಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರಾಶ್ರಿತರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ವಿಮುಚ್ಚಿ ಕೃಷಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ನಿರ್ವಹಿತರಾದ ವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಕೇವಲ ನಿವೇಶನ ಕೊಟ್ಟು ಲೇ ಔಟ್ ತರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜನತೆಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ತದನಂತರ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಂಚುವ ಲೇ ಔಟ್ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಜನತಾ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯಾಗಲೀ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟು ಜಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟು ನಿವೇಶನಗಳ ಗುರುತಿಸೋಸ್ಕರ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡು ನಿವೇಶನ ಹಂಚಿದಂತಹ ಜನರು ಕಟ್ಟಿ ಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ವಾದರೂ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಜನರು ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಗಳೇ ಸಿಗದೇ ಇರುವ ಈ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ಸಿಕ್ಕಿದ ತಕ್ಷಣ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೂ ಕೂಡ ಸೌಲಭ್ಯದ ಕಡೆ ತಕ್ಷಣ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಲೇಔಟ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಂಚಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ವಸತಿಯಿಂದ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಸಂಸಾರಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೮ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿವೇಶನವನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರಿಗೆ ಮನೆ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಗ ಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಮಾಡಿ, ಒಳಚರಂಡಿ, ನೀರು ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಆ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಗಳು ಬಂದು ವಾಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಮೊದಲು ಯಾರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿರು ತ್ತಾರೋ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲೆಗಳು ಇರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ದಾಖಲೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಪುಭಾವವಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅವನಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ತಾವು ಆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿದರ್ಶಗಳು ಹಲವಾರಿವೆ. ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ೧೦-೧೫ ವರ್ಷದಮೇಲೆ ಮೊದಲಿನವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೋ ಎಂಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವನಿಗೆ ಒಡೆತನ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ತಪ್ಪುಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅದು ಸೇರಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ನೋಡಬೇಕು. ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯಾರಿಗೋ ನಿವೇಶನ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೫ ೨೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ಖಾಯಂ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಭಯಪಟ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಒಡವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ನಿವೇಶನವಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಫಲ ಲಭಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ, ಗುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಫಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸ ಬೇಕು. ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಹಣ ಹಾಕಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವನ ಭಾಗದ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಿಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ಮನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೇ ಅರ್ಧದಲ್ಲೇ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಮನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾದರೂ

ಕೂಡ ಗಾರೆ ಹಾಕಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಸುಣ್ಣ ಬಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಹೆಂಚು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಸಾಲದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳನಂತರ ಮನೆ ಕುಸಿದುಬೀಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಬೆಲೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಾವು ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅವನ ಶ್ರಮದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮನೆ ನನ್ನದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನಾವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯಿಂದಲೋ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನು ಹೇಗೋ ತೀರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡದೇಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನೂ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನೀವು ಏನು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರೋ ಅದು ಫಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅವನು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಈ ಧೋರಣೆ ಈಗ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣದ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆ ಏನಿದೆ ಅಂದೋ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೆಲೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಡೆದು ೧೫ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಅವನದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ ಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಬೆಲೆಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಲೇಔಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರಿಗೋಸ್ಕರ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗದೆ ಯಾರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂಥ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಈಗಿನ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಬೆಲೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಆ ಉದ್ದೇಶದ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಅನುಭವ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶಾಸಕರ ಭವನ ಕಟ್ಟಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೨-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಕಾರಣ, ಕಳೆದ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಕಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟಿನ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೂಡಲೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆ ಯಿಂದಾಗಲೀ, ಜೀವವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆ ನೆರವಿನಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆರವಿನಿಂದಾಗಲೀ—ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ಅದನ್ನೂ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು, ಅವುಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದೇವೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಫಲವು ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ,

ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಿಯವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲೆಂದು ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಗರಸಭೆ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ, ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಜೆ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಆಗಿರುವ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ವಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರಂ ತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಬಂದರೆ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಡಾ ವಣಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳು ಹದಗೆಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಶುಚಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಗರಸಭೆಯವರಾಗಲೀ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಾಗಲೀ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಏನು ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಬಡಾವಣೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಮಧ್ಯೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಲೋನಿ ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಶುಚಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೀಡಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಶುಚಿತ್ವದ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ರಜೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಟ್ಟಡವಾದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಮಂಗಿಯಬೇಕು; ನಂತರ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ, ಕೆಲವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಅದೇ ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣ ಆ ಭಾಗವನ್ನು ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಮಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆಗವರು ಪೌರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಿಯವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾರು ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಅವುಗಳ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮನೆಯೊಳಗಿನ ದುರಸ್ತನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಿಯವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಂಡಲಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಶಿಥಿಲವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಬದಲು ಈಗ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಯನ್ನು ಆಯಾಯಾ ಬಾಡಿಗೆದಾರರಿಗೆ Hire-purchase ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಾಡಿಗೆದಾರನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಯೊಳಗಿನ ದುರಸ್ತನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಮನೆ ಆತನ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನು ಗುಣವಾಗಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಬಡಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಖಾಯಂ ಆಗಿ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಜನ ಬರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಆಗ ನಗರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಮಸ್ಯೆಯು ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬಡಾವಣೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮನೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಜನತಾ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೀಳಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದೆರಡು ಆಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ವರ್ಷದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಒಳಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆಕ್ವಾಯ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೊದವರ್ಷ ಆಕ್ವಾಯ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ೨೩.೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ವಾಯ್ ಹೊದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಾಯಿತು. ಕಳೆದ ವರ್ಷಗಳ ಲೆಕ್ಕ ನೋಡಿದಾಗ ಆಯಾಯಾ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಆಕ್ವಾಯ್ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವುದೋ ಬೆಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಆಕ್ವಾಯ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೆಂದರೆ ಆಕ್ವಾಯ್, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ. ಕೈಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಹಣ ಆಕ್ವಾಯ್‌ನಿಂದ ಬರುವಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ನಗರ ಸಭೆಗಳು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈಗ ಅನುದಾನ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇರುವಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಬರುವ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ, ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ನಗರ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇಲಾಖೆಗಳು, ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಇವುಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಅನುದಾನ ದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವು ಸರ್ವಿಸ್ ಫಾರ್ಸಸ್, ಅಂದರೆ ನೀರು, ದೀಪ ಏನೆಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಅನುದಾನ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಫಾರ್ಸಸ್ ಫಾರ್ಸಸ್ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಕ ಮೊತ್ತದ ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬರಬೇಕು; ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬರಬೇಕು. ಇವು ಕೂಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಆಕ್ವಾಯ್ ರದ್ದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ನಗರಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂದಾಯವಾಗುವಂತೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ತನ್ನ ತೆರಿಗೆಯ ಹಣವನ್ನು ಇವುಗಳಿಗೊಂದು ಸಾರಿ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲ ಡೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ತನ್ನ ಮರಾಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧೯೭೯-೮೦ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. (೧) ಸಿಟಿ; ದಕ್ಷಿಣ ಮಧ್ಯ ವಿಭಾಗ,

ನಾರ್ತ್ ಈಸ್ಟ್; ಮತ್ತು ನಾರ್ತ್ ವೆಸ್ಟ್ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಬಂದೊಂದು ಜೋನ್‌ಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ರವರ ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷದ ಮಾಹಿತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬಂದೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಹಣ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಈಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ನಾರ್ತ್ ಹೋದ ವರ್ಷ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ, ದಕ್ಷಿಣಮಧ್ಯಮ, ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧.೧೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪಶ್ಚಿಮ-ಆಗ್ನೇಯ, ೧.೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಬಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ದಕ್ಷತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಹಣ ವ್ಯಯ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ ಕೆಲವಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್‌ಗಳು ಇರುತ್ತದೆ ಎನಕೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ರಸ್ತೆ ಬಾಬತ್ತು ಆಗಲಿ, ಚರಂಡಿ ಬಾಬತ್ತು ಆಗಲಿ, ನೀರಿನ ಬಾಬತ್ತು ಆಗಲಿ, ಒಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಟೆಂಡರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್‌ರದಿಂದ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಕಾರಣವು ಏನು ಎಂದರೆ ನಾವು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ ಪೆಡ್ಲಲ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಇದ್ದಂತೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಕಡಿಮೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಟೆಂಡರ್ ಹಾಕಿದರೆ ಇದೊಂದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಆಯಾಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವಾರು ಜನರು ಕುಟುಂಬ ಮಾಡುವಾಗ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂತಹ ದೂರು ಉಂಟು. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದು ಬ್ಲಾಕ್ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹಂಚುವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಇವತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ೫-೧೦ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್‌ಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಬ್ಲಾಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಆ ಕೆಲಸ ಮುಟ್ಟಬಾರದು. ಏನಿದ್ದರೂ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಟೆಂಡರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಪೀಸ್‌ವರ್ಕ್ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಿತರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಸ್ಯಾಂಪ್ಲ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಸ್ಪಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಮತ್ತೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕದಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ೧೯೬೪ ರಲ್ಲಿ ೩೭ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಹ್ಯಾಮ್‌ಲೆಟ್‌ಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಅವು ಒಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಳಿ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡಳಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಈಗ ಅದು ಕೈ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೬ ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ೧೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೆರಿಕೊಳೆವಾಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ೧೭ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ೩೨ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಮೊನ್ನೆ ೧ ಕೋಟಿ ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆಕಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ನಾನು ಹೇಳಿದ ಬಾಬಿತ್ರಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ತದನಂತರ ಮೈನೇಟೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಹೊಸಬೇಕೇ ವಿನಹ ೧೬ ವರ್ಷದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಪೌರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಇದೆ, ಈಗ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಮೋಟಾರ್‌ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹೆವಿ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಡುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ರಸ್ತೆಗಳು ಬರುವ ವರ್ಷ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ೪ ವರ್ಷ ಆದರೂ ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕೂಡ ಒಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಈ ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ೪.೫೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಏನು ಅನುದಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಾಲು ವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಾಹನಗಳು ಒಡುತ್ತಿವೆ, ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ನೋಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಅನುದಾನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಮೈನೇಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅನುದಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ೧೮ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಅಂತ ಇದೆ. ಹುಜನಗಿರಿಜನರು, ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪೌರ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ತೆಗೆದಿಡತಕ್ಕ ಹಣ. ಈ ಜನ ಎಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಜನ ನಿಜದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಡಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳು ಇಕ್ಕಟ್ಟು ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಅನುಕೂಲ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ೧೮ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಅಂದರೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಯ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಬಿತ್ರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ಅಂದರೆ ಆ ಕಡೆಯ ಜನರು ಬಡವರಾಗಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಾಗಲಿ, ಬೇರೆ ಬಡಾವಣೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಾಗಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನುಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ರಾತ್ರಿರಾತ್ರಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಗುತ್ತವೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಕಾರಣ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಗಳ ಸಹಾಯ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

೩-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ೧೮ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಬಹು ಅಂಕಸ್ತನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಮನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು. ಈಗ ಯಾರು ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ

ಗಾಂಗಳೆಮನ್ ಅಂತ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಿಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹವರೂ, ಅವರು ಬಹಳ ಬಡವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವತಿಯಿಂದ ಪುರಸಭೆ ವತಿಯಿಂದ ಶೇಕಡ ೦.೮ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೯೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ದಂತಹ ಕೆಲವೇ ಶಾಲೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ೩ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ೫೭ ನೆಸರ್ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ, ೫ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ೨೫ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಷ್ಯನ್‌ವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದಂತಹ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ೫ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ೫೭ ನೆಸರ್ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ೨೫ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ವಂಧ್ಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ೫ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ತೆರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇ ವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ವಸಂಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ, ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಖಾಸಗಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರಕ್ಕೆ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಯನಗರಕ್ಕೂ ಈಗ ಇರುವ ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಸಾರಕ್ಕೆ ಬಡಾವಣೆಗೂ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಎರಡು ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಅ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ನೇರವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಾಠಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಸಿವಿಕ್ ಅಮಿನ್ಟೀಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ನಿವೇಶನಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಇಂತಹದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೆ ಇನ್ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ? ಆ ರೀತಿ ಖಾಲಿ ಇರುವಂತಹ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಥಳ ಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಬಡಾವಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಂಥು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ೨-೩ ತರಗತಿಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಇಂತಹವರಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ನೇಹ ಸ್ನೇಹಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಗರದ ನಿರ್ವಹಣಾಕೋಶದ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ಇರುವಂತಹದ್ದು ಈ ಇಲಾಖೆ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂತಹ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡುವಂತಹ ಇಲಾಖೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಅಂದರೆ ಹಣ್ಣಿನ ಮಾರ್ಕೆಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಕೋಷ್ಟಿ, ಕಸವನ್ನು ಎತ್ತದೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 31 ಸಾವಿರ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವನೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ನೌಕರಿಯಾಗಿರಬಹುದು ಆತನು ದಿನಕ್ಕೆ 10 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು 10-30 ಘಂಟೆಗೆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಮತ್ತು ಪುನಃ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 2-30 ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡತಾರಾ. ಪುನಃ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಂದರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಅಟೆಂಡೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ 3-4 ಗಂಟೆಗಳಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಯ ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಘದವರು ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ವಾಹನಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತೆಗೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಲಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಜನ ನಿಬಿಡವಾದಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ತೆಗೆದರೂ ಸಾಲುುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಸವನ್ನು ತೆಗೆಯದೇ ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗುವಂತಹ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮತ್ತು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿ ಶಾಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಈ ಒಂದು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ವಿಪರೀತ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ 10.5 ಲಕ್ಷ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ 31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಳ ಭತ್ಯೆ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಿವಾರಣೆ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಈ ಸೊಳ್ಳೆ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಡಬ್ಬು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚರಂಡಿಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇವತ್ತು ಅವರನ್ನು ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮುಖ್ಯವಾದರೋ ಏನೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಲೇರಿಯಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಯೋಜನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುದಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿಕೋಪಿಯಾ ಹಾಗೂ ಬೌರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ

ಜಾಸ್ತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಹಾಸಿಗೆಯುಳ್ಳ ೧೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜಿನ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಗುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಮೊದಲ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಮುಂದಾಗಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಬಿರಿಸಿನಿಂದ ಸಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ವಿಸ್ತಾರಿಯಾ ಹಾಗೂ ಬಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ತರಹ, ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂತುರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ಅದು ಪುನಃ ವಾಪಸ್ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತಾನೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದ್ದು ಹೊರಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಈಗ ೨ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯವರ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಯೋಜನೆ ಪೂರೈಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಹಣದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಯವರ ಮುಖಾಂತರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಪಡೆಸುವ ಬದಲು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ತಪ್ಪು. ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಡೆದಿರುವ ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಆರ್ಕಾಪತಿ ನೀರು, ೨ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯ ನೀರು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾವೇರಿ ೩ನೇ ಹಂತವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಕೋಟಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ತರಲು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಡಿರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗೇನೋ ಸಾಲ ತಂದು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲಸ ಆದನಂತರ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಭಾರವನ್ನು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಿನ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಹಾಲಿನ ಬೆಲೆ ಅಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ನೀರಿಗೂ ಇನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಆಗ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರಿಗೆ ೧೬ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಬಹುದೆಂಬ ಅಂದಾಜು ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾಡಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇದರಿಂದ ೩ನೇ ಹಂತದ ಯೋಜನೆಯೂ ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಹಾ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ೬೨; ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ೬೪; ಖಾಸಗೀ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ೬೮; ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಮಂಡಳಿಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿರುವ ೪೦ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೨೫೪ ಅಧಿಕೃತ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವುಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂದ್ರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಈ

ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ೨೦೦ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ವಮ್ ಕ್ವಿಯರಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಎರಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿಂತ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಂ ಮುಖಾಂತರ ಸ್ವಮ್‌ಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ೩-೪ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಜನನಿಬಿಡವಾದಂತೆ ಜಾಗಗಳಾದಂತಹ ಕಾಳಸಿಪಾಳ್ಯಂ, ಭಾರತ್ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದ ಹಿಂಬಾಗ ಮತ್ತು ಸೂಪರ್ ಟ್ಯಾಕಿಸ್ ಹಿಂಬಾಗದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡ, ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಳತೆಯ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಗದಿತವಾಗಿತ್ತರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ೩ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಒಂದನೇದು ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡ, ಎರಡನೇದು ೨ ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಹಾಗೂ ಮೂರನೇದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮನೆಗಳು. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ. ನಗರ ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ಲಾನ್ ಇರಬೇಕು. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಾಗ ಮುಂದಿನ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷದ ಒಂದು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಜಯನಗರ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಸದಾಶಿವನಗರ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. ಸದಾಶಿವನಗರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತ ಬಂಗಲೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಡಾವಣೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೋ ತದನಂತರ ಆ ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಏನೆಂದರೆ. ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎತ್ತರವಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ರೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಿನ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಹಿಂಬಾಗದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎತ್ತರವಾದಂತಹ ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ವಿಧಾನ ಸೌಧಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಒಂದು ಸ್ವರೂಪವೇ ಹಾಳಾಗುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಬಂದು ಬದಗಿದೆ. ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತರಾ ಕಛೇರಿ ಕಟ್ಟಡ ಬಹಳ ಹಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕಡಮೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹು ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಒಂದು ಅಲಂಕಾರ, ಸ್ವರೂಪ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದಲೇ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಯುಟಿಲಿಟಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಎಂದು ಕಟ್ಟಿದರು. ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಅವರು ನಮ್ಮ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಎದುರಿಗೆ ೨೪ ಅಂತಸ್ತಿನ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರವು ದಿನೇ ದಿನೇ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಫ್ಲೈ ಒವರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫-೬ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಸಂಚಾರದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಟಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್, ಶೇಷಾದ್ರಿಯಂ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಲೈ ಒವರ್‌ನ ಅಗತ್ಯ ಬಹಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ

ಸಂಚಾರವನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಫೈ ಓವರ್ ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂಬಾಯಿ ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೪ ಫೈ ಓವರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಫೈ ಓವರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಣಿತರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ, ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಾತೆ ಏನು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಯವ್ಯಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (ಹೊಳೆಹೊನ್ನೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೈಡ್ರಾವರ್‌ಗಳಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೮೦—೮೧ನೇ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ವಸತಿ ಸಮಸ್ಯೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಅತಂಕಕಾರಿಯಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾರಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೭೯—೮೦ರಲ್ಲಿ ೨೮ನೇ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ಆಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೬೮೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ೧೯೮೦—೮೧ರಲ್ಲಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಗೋಸ್ಪರವಾಗಿ ೨೮ನೇ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ಆಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೫೮೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ೨೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಸಮಸ್ಯೆಯು ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವಾಗ ೨೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ೨೮ನೇ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ಆಕೌಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆರ್ಬಿಎಂ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಪರವಾಗಿ ೧೯೭೯—೮೦ರಲ್ಲಿ ೪೧೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗ ೧೯೮೦—೮೧ರಲ್ಲಿ ೪೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡ ೨೪ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಇದು ಯಾವರೀತಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಪಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಔಟ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಹೆಡ್ ಆಫ್ ಆಕೌಂಟ್ ಉಳಿದಲ್ಲಿ ೧೯೭೯—೮೦ರಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೮೦—೮೧ರಲ್ಲಿ ೨೮೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ೧೦ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇನ್‌ಕ್ರೀಸ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಔಟ್ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಆಕೌಂಟ್ ಉಳಿದಲ್ಲಿ ಹೋದ ಸಲಕ್ಕಿಂತ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಹೌಸಿಂಗ್ ಯುನಿಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ನಗರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತಾವು ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಎಫ್. ಐ. ಸಿ. ಹುಡ್ಕೋ, ವರ್ಲ್ಡ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇನ್ನು ಇತರೆ ಅಂದರೆ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಏಜನ್ಸಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒಡೆದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಣಿತರುಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. L.I.C. F.I.C. HUDCO ಮತ್ತು World Bank ಹಾಗೂ

ಇನ್ನಿತರ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಗರ ಪರಿಷ್ಠಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮನೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರೂಮ್‌ನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಐದು ಸೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೆ ಕೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಡ್ಡಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯೆನ್ಸ್ ನಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಲು ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಅಂಥ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯೇ ಇದ್ದು ಕಾನೂನು ಇದ್ದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ನಗರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಇಸಯಿಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವನೆಯಾಯಿತು. ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಇಸಯಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ೫೫ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೇವಲ ೪೫ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಈ ೫೫ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೪೫ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

೩-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಕನಿಷ್ಠ ಅಂದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೇ ಹೋದಲ್ಲಿ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇರುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ? ಆದುದರಿಂದ There should be a mandatory provision and a direction to the Housing Board to construct at least 10,000 houses every year, if not the very existence of the Housing Board is to be questioned. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಷ್ ಲೋನ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ? That is one of the best systems to construct houses on individual sites. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ಟೆಟುಗಳು ಇನ್ನೂ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಯಾವ ಎಜೆನ್ಸಿಯಿಂದಲೂ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನು ಕೇವಲ ೨೪ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾರು ಕೂಡ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ಟೆಟುಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ I request Hon. Minister for Municipal Administration to revive the cash loan system ಇದನ್ನು ರಿವೈವ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಸ್ತು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇದೇರಿತೆ ನಡೆದರೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಕ್ಯಾಷ್ ಲೋನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಯಾಷ್ ಲೋನ್ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಖಾಲಿ ಸ್ಟೆಟುಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ಟೆಟುಗಳು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. According to demand collection statement the recovery position on cash loan system was very good than other recoveries. You can kindly go through it ಕ್ಯಾಷ್ ಲೋನ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ಏನು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಮನೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಕಾಲ

ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ.ಲೋನ್‌ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ. When the cash loan system was prevailing there was life in the Housing Board. Now, actually there is no life in the Housing Board ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಯಾಷ್ ಲೋನ್ ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ರಿವೈವ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂಂ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಊಟ ತಿಂದು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ರೆಂಟ್ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಕೂಡ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. Therefore, I request the Hon'ble Minister to take up constructive programmes with regard to Housing.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತಿತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಡು ಇದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ೧೯೭೬-೭೭ರಲ್ಲಿ ೧೭೦ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿದ್ದವು, ಈಗ ೩೬೦ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಂ ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಒಹಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೂ ನನಗೆ ಒಹಳ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದಾಗಿ ನನಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಿಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತ, ಒಬ್ಬ ಜವಾನರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡಿಸಿದ್ದರು ಈ ದೀನದಲಿತರಿಗೆ ಕೊಳಚೆ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿಧಾನಸೌದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿದೆ ಯಾರಿಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪವಿರಲಿಲ್ಲ. The Slum Clearance Act is there but there are no rules without rules the working of the Slum Clearance Board is totally defective. ಇವತ್ತು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಕಾರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಛೇರ್ಮನ್ ಇದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಏನು ಈ ಮಂಡಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿತ್ತೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಅಲ್ಲಿರುವವರಗೂ ಇವು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್, ಬಿ.ಡಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇವುಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. The Slum Clearance Board should know how many slum areas are on B.D.A. and on Corporation land and on Private land etc., ಈಗ ಎಷ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳಿವೆ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಗುಡಿಸಲೂ ಕೂಡ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ One of the Primary object of the slum clearance board is to prevent the growth of new slums. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಈ ಸ್ಲಂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೩೬೦ಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಪರಿಸರ ಕೆಡುವುದಲ್ಲದೆ ಜನತೆ ರೋಗಗುರಿಜನಗಳಿಂದ ನರಳಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಿಚುಯೇಷನ್ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ಇವು ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಅಂದರೆ, ತಮಿಳಾಡು ಮುಂತಾದ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ

ವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಈಗಿರತಕ್ಕವರ ಬಗ್ಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸ್ಥಳಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. There are so many financial agencies like Hudeo, World Bank and other International agencies they can finance for slum clearance but there is no mind to tackle this problem. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಲಂ ಕ್ಲಿಯರನ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಸರ್ಕಾರ ೩೬ ಕೋಟಿ ರೂ. ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮಲ್ಟಿ ಸ್ಟೋರೀಡ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ೩೦ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಜನ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿಲ್ಲ ಅವರು ಕಡುಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಮಹಡಿಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ ಜೊತೆಗೆ ಕುರಿ, ಕೋಳಿ, ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕೈಕಸಬುಗಳಿಂದ ಅವರ ಉಪ ಬೀವುವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ವಮೇನಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಪ್ಲಾಟ್ ಸಿಪ್ಲಮ್ ಟೆನೆಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹಿತ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. (೨) ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪರಿಸ್ತ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೈಟು ಕಕ್ಕನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ತಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. (೩) ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ವಿಧಾನ "ಸೈಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಸರ್ವಿಸಸ್" ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶವಾಸಿ ತನಗಿರತಕ್ಕ ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಹಾಯ ದಿಂದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಯಿತು. ದಿಸ್ ಸ್ಕ್ಯೀಮ್ ಇಸ್ ಆಲ್ ಸೋ ಎ ಫೈಲೂರು.

ಈ ಮೂರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶ ವಾಸಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಕೊಳಚೆಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ಲೇಔಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಳಚೆವಾಸಿಗಳಿಗೆ ೨೦ x ೨೫ ಸೈಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸೈಟಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ನೆರವಿನಿಂದ ೮೦೦೦ ರ ೩೫ ಗಳಿಗೆ ಮಾರದಂತೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡಬೇಕು ದಿಸಕ್ಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂ.ನಂತೆ ಅದರ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೩೦ ರೂ.ಗಳಂತೆ ಕೊಳಚೆವಾಸಿಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಈ ರೀತಿ ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಸುಲಭ ಕಂತುಗಳಿಂದ ವಸೂಲಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೫೦ ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ, ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ಲಾಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬಿಡುವ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ, ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಎಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಸೈಟು ವಿತರಣೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಳಚೆವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸೈಟು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬೇಕು.

ಈ ಮುಖಾಂತರ ಸಮಾಜದ ಈ ದುರ್ಭಲ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ನಗರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬಹುಶಃ ಈ ಸಭೆ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೩-೪ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮೊದಲು ನಗರದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಅದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು

ನರ್ವಹಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗೌರ್ಮಂ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.....

“We will also be paying special attention to the problems of towns and cities which now are not getting an adequate supply of drinking water on account of the inability of the Municipalities to manage their water supply schemes. Owing to financial and administrative problems. As a first step in this direction, we are proposing to take over, from the Municipalities, the maintenance and development of the water supply schemes in the eight cities of Bellary, Gulbarga, K.G.F., Chitradurga, Tumkur, Hospet, Arasikere and Bhadravathi. The Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board will be entrusted with the running of these schemes and will maintain them on the pattern of the Bangalore Water Supply and Sewerage Board.”

ಇದನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಗೌರ್ಮಂ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೪೭-೧೯೪೮ ರಂದು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರನ್ನು ೨ ಸಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಆರ್ಟ್ ಆಗಿದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನೀವು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈ ರೀತಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ಇನ್‌ಷಿಯೇಟಿವ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು ? ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ? ಯಾವ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಯೋಜನೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಬಗೆಯಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ಆಮತ್ತು ಏನು ಸ್ಕ್ವಮ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆದಾಗ ೩೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಸ್ಕ್ವಮ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ವರೆವಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದೇ ಸ್ಕ್ವಮಿಗೆ ಇಂದು ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ ? ತಾವು ಸಚಿವರಾಗಿ ಬಂದ ಕೊಡಲೇ ಈ ಸ್ಕ್ವಮನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಿಮಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಮೆಷನರಿ ಇದೆ, ಅದು ಇನ್‌ಷಿಯೇಟಿವ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ತಾವು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು ?

ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಅಂಡ್ ಸೂಪರ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಹೇಗೆ ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್‌ನೋ ಲಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೇ ಉಳಿದ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ಸಹ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, Electricity Board

they supply electricity, they collect the charges to the extent consumed by the consumer and they maintain it. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿನ ದೃವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ತಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ತಾವು ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಪೂರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಉತ್ತಮ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಡ್ರೈನೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತು ಕೊಂಡು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೂಡ ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್‌ನ್ನೂ ಸಹ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಈ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್‌ಗೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತೆ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ.ಯವರು ಸಹ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಎರಡೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆರ್ಬಿಎನ್ ಎರಿಯಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಂಚಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ "An amount of Rs. 100 lakhs has been provided during 1979-80 for granting subsidy towards the scheme to the Municipalities for implementation of the scheme" I want to know from Government out of 100 lakhs, how much amount is spent? ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ೧ ಕಾಸೂ ಖರ್ಚು ಆಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೇ ಇತರೇ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಈ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ನನಗೆ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಸೈಟ್ಸ್ ಹಂಚುವಿಕೆಗೆ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೂರಲ್ ಎರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್ ಜನರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ೧೦,೦೫,೮೯೭ ಸೈಟ್‌ಲೆಸ್ ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಐಡೆಂಟಿಫೈ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ೮,೬೦,೫೧೮ ಜನಕ್ಕೆ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. This is the progress achieved in rural areas. I want to know in urban areas, to what extent you have achieved, you have implemented the scheme ತಾವು ಏನು ೧೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಇತರೇ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಯೇ ಹೊರತು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾ ವಿಷಯ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೮ ಲಕ್ಷ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಲ್ಲವೇ ಅವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರಿಗೂ ಸಹ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ಸೈಟ್‌ಗಳು ಇದೆಯೇ ಹಾಗಿಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಇದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಡ ಜನತೆ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೇನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನೆರವು ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದು ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಸಹ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಸಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

“Regarding Municipalities, 245 Urban local bodies Bangalore Division-as on 1st April 1980,—One Corporation, two City Municipal Councils and 14 Town Municipal Councils are under administrators and 12 Municipal Councils are under extension. Mysore Division-as on 1st April 1980-2 City Municipal Councils 19 Town Municipal Councils, one Corporation and 5 Town Municipal Councils are under extension. Belgaum Division-as on 1st April 1980 one City Municipal Council, 12 Town Municipal Councils are under Administrators, two Municipal Councils are extended Councils. Gulbarga Division elections have been held to one City Municipal Council, 35 Town Municipal Councils, 3 City Municipal Councils and 15 Town Municipal Councils are under Administrators one City Municipal Council 7 and Town Municipal Councils are under extension”

ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಎಕ್ಸ್ಟೆನ್ಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು? ನೀವು ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆಲ್ಲಾ ಅಡ್ಡಿನಿ ಸ್ಟ್ರೆಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಅವರು ಹೇಗೇ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಗಲೀ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಅರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೇ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ನವೆಂಬರ್ ಇಲ್ಲವೇ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ, ನಾವು ೧ ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಂಟಿ ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಆರ್ಡರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ

ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದೇಶನ ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ೫-೬ ತಿಂಗಳುಗಳು ಕಳೆದಿದೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂದಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳೇನಿವೆ, ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳು ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಇವತ್ತು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಹೇಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಬ್ಯಾಕ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಈ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳೇನಿವೆ. ಅವು ಸಿಗತಕ್ಕಂಥದ್ದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿದೆ. ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ರಿಜೆಕ್ಟ್, ಮತ್ತು ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನು ೨, ೫೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದರಿಂದ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಲೋಕಲ್ ಆಗಿ ಸಿಗತಕ್ಕಂಥ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಬೇಕೆನ್ನ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇನೋ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಏರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ೩,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಏನು ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನ ತಕ್ಕ ಕಾತುರತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಈವೊತ್ತು ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಮರಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡದೇ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೇ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲಾ. ಇಲ್ಲೇ ಬರೇ ಒಂದು ಪರಿಷ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೀರೇ ವಿನಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಮನೆಗಳ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ರೂಫ್ ಹಾಕದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಆಭಾವ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಅವರು ಮರಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲಾ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ರೂಫ್ ಹಾಕುವ ಮನೆಗಳೂ ಸಹ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಮನೆಗಳು ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಅದು ಈಗ ಜ್ಞಾಪಕ ಇಲ್ಲ. ಅದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೆನಿಫಿಷಿಯರಿಗೆ ಅಂತ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳು ಏನು ಇವೆ. ಅವು ಕುಸಿದುಹೋಗಿವೆ ಅಂತ ಓದಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಅಂತ ವರದಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅನ್ನುವುದು ನಾನು ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕುಸಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದೇ ಹೋದದ್ದರಿಂದ, ಆ ರೀತಿ ಕುಸಿದುಹೋಗಿವೆ. ಅದು ಅಂತಹ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮನೆಗಳೆಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅಂಥಾ ಮನೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬಾಳಿಕೆ ಬರಬಹುದು, ನಂತರ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮನೆಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಅಂದರೆ ಇನ್ನು ಗ್ರಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ೨ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮುಖಾಂತರವೇ ಮಾಡಿಸಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ದಿಂದ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಇಟ್ಟು ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ prescribed standardನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹುಶಃ ಅಂಥಾ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಆವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಶ್ರಾಫಣೀಯವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಹಂಡ್ಲೋ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ತರುವ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಹಂಡ್ಲೋ ಯೋಜನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮುಖಾಂತರವೂ ಕೂಡ ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರ. ಈ ಹಂಡ್ಲೋ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೀರನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರ ೪೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೀರನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ ಅಂತ ಇದೆ. ೧೫-೨೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಿಲ್ಲ. ೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಯ ಮೇಲುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲೋ ಇನಾಂ ಗ್ರೂಪ್‌ಗೋಸ್ಕರ ೧೫-೨೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ೪೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಇದ್ದುದು ೧೦೦೦ ಮನೆಯನ್ನು ಈ ಲೋ ಇನಾಂ ಗ್ರೂಪ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಅಂತ ಇತ್ತು. ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಯಿತು, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳು ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಈವೊತ್ತಿಗೆ ಅದು ೮ ವರ್ಷವಾಯಿತಾ ಬಂದಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಜನಗಳು ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲಾ. ಕಾರಣ ಮೇಲಾಗಡೆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಕು ಅಂತ ತಕರಾರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಮೇಲಾಗಲದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆರೆಯಿಂದ ನೀರು ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಮನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಾ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಭಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದಂಥಾ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಜನಗಳು ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲಾ. ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯದೆ ಹೋದರೆ ಅದನ್ನು ಡೈನ್‌ಅಪ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈಗ ಮನೆಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಹ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಈಗ ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿಯವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ನಮಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ನಾವು ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಹಾರ ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ; ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೭-೮ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದು ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ ಇದರ ಕೆಳಗಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆರೆ ಇದೆ. ಆ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೋಡಿ ನೀರು ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಒಡೆದು ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ, ಅದು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಮೇಲಾಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಕೆರೆಯೂ ಕೂಡ ಕೋಡಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲಾ? ಈವಾಗ ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಈಗ ಒಡೆದರೆ ೧-೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಕರಾರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಸಹ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಖರ್ಚು

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾದಂತಾ ಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಯಾರಿಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದರೋ ಆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಆ ಮನೆಗಳು ೧೭-೧೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರ ಆಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೨೦-೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ನೋಟೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೀರನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಆ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನಲ್ಲಿ, ದೀಪ, ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಾನು ಹಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ರಚನೆ ಮಾಡುವ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ ಅಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ೮೦-೯೦ ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನರ ವಾಸ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಅದೇನೋ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ದೀಪ ವಗೈರೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ನೀವು ಈ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಂತ ಅಥಾರಿಟಿ ಅಂತ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ೮೦-೯೦ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸಿ.ಐ.ಟಿ.ಬಿ. ಅನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಪಟ್ಟಣಗಳೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆ ಗಳೂ ಸಹ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸನದ ಟೌನ್ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿಪ್ಪಿನಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಗದಿತರು ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಇದರ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಟೌನ್ ನ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲೇ ಚಿಪ್ಪಿನಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಾಗೇನೇ ಚಿಪ್ಪಿನಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬೀರನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗ ದಲ್ಲಿ ೩ ಎಕರೆ ಗದ್ದೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆರೆಯ ಆಸರೆಯಿಂದ ಯಾರು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಜಮೀನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ನೀನು ಇದಕ್ಕೆ ತರೀ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ, ಈ ಕೆರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಇದನ್ನು ಒಡೆದುಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆರೆ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಬಿಡು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಾಟ ಬಹಳ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ, ಒಂದೊಂದು ಸೊಳ್ಳೆಯೂ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ

ಯವರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರೂ ಈ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಬಹಳ ಗಲಿಬಿಲಿ ಪ್ರದೇಶವಾದಂಥಾ ಜಾಗ, ಹಾಸನ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಸೊಳ್ಳೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥಾ ಜಾಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೪-೫ ಸಲ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಂದಿದ್ದಾಗಲೂ ಸಹ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸಚಿವರನ್ನೂ ಸಹ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ದಯ ಮಾಡಿ ಈ ಬಡವರು ವಾಸ.....

ಚೇರಾಮನ್.—ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅವರು ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಬಂದರೆ ಆ ಸೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಂತರಾದರೆ ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಡವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಹಾಸನದ ಸೊಳ್ಳೆಗಳಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಟೌನ್ ಕೊಳೆಯಲ್ಲಾ ಆ ಕೆರೆಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಆ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆರೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ನೇಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯುಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ೨ ಕೋಟಿ ೨೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಕೇವಲ ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳ ಕೆಲಸ ಬಾಕಿ ಇದೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಜಾಗೃತಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತಿ ಮಂಗಳಿಸಿದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬವಣೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಕಾರಣ, ಕೆಲವು ಮನೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಳೆಗಾಳಿ ಬಂದರೆ ಹೆಚ್ಚುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಮನೆಯಲ್ಲಾ ಸೋರುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ, ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವಿದೆ, ಆದರೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಬ್ಯಾಡ್—ಕ್ಯಾಲಿಟಿ ಕೆಲಸ ಆಗಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ೯೦ರಷ್ಟು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸೋರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಮಳೆಯ ಕಾರಣ ೯೦ರಂತಿರುವ ಪಾಕ್ ಹೊಡೆದುಬಹುದೆಂದು ಮೇನ್—ಸ್ಟ್ರಿಚನ್ನು ಆಫ್ ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಂದು ಒಂದು ಸಲ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಸೀಮೆ ಎಷ್ಟು ದೀಪ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಸರಿಯೇ, ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ಮೇನ್—ಸ್ಟ್ರಿಚ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ೩ ದಿವಸ ಸತತವಾಗಿ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಈ ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದುಬೀಳುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಸೋರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಕರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬಡಜನರ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಮಮತೆ ಇದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಯಾರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಚಕಾರ ಎತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದಂಥ ವಿಚಾರ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಪುಲಿಷ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸದೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಾರ, ತುರಾಯಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ, ಚಪ್ಪರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮಾವಿನೆಲೆಯಿಂದ ತೋರಣ ಕಟ್ಟು

ತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಾದರೆ ಮಾವಿನ ಮರಗಳೊಂದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತೋರಣ ಕಟ್ಟಲು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆಯೇ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಮಾಣ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ, ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಬೇರೆಯವರೂ ಸಹ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಹೋಟೆಲ್ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಆಯಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಂದ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆಯ ಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಈ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲೀ, ಚೀಫ್-ಆಫೀಸರ್ ಆಗಲೀ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೋಟೆಲ್‌ನವ ರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಮಾಮೂಲು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೆ ಮಾಮೂಲು ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಗು ತ್ತದೆಂದುಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಇವರು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರದ್ದೇ ನಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಒತ್ತಡವಿರುವುದು: ಇವರಲ್ಲಿ ೫-೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಮೂಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತನಿಖೆ ಮಾಡದ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಶುಚಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸಹ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶುಚಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಎಲ್. ಎಚ್. ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಈ ಹೋಟೆಲ್ ಗಳಿಗೂ ಸಹ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವ ಜಾಗ ಶುಚಿ ಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ನಾಲ್ಕಾರು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ, ಅವು ಶುಚಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವುಗಳ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಸುಮಾರು ೬ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಎಲ್ಲ ಹೋಟೆಲ್‌ನವರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿದರು. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಒಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಬಿ. ಬೋರ್ಕರ್.—ಹೋಟೆಲ್ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಿಂದಲೂ ಸಹ ಜನರಿಗೆ ರೋಗ ಬರುವುದುಂಟು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸಿನಿಮಾ ಅಷ್ಟು ಮಾಖ್ಯವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಾಗ ಹೋಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಯಾಷಿಯರ್ ಕೂಡುವ ಜಾಗ, ಜನರು ಕಾಳತುಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರೆ ಕ್ಯಾಷಿಯರ್ ಸಲ್ಯೂಟ್ ಹೊಡೆಯಬಹುದು ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿನ ಗಲೀಜನ್ನು ನೋಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಒಂದು ವಾರದವರೆಗೆ ಊಟ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಹೋಗಿ ಚೆಕ್ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ನೌಕರರಾಗಲೀ, ಹೆಲ್ತ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲೀ ಬೊಡವರು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಶುಚಿಯಾಗಿದೆಯೇ, ಧೂಳು ಹೋಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡು ತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡೆಗೆ ತಲೆ ಕೂಡ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡವರು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಏನೆನ್ನು ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚೋ ಸ್ವೀಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪೀಪಲ್-ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ವೀಮಿನಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುರಿ, ಕೋಳಿ ಸಾಕುವವರು ಇಂತಹ ಪ್ಲಾಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟ ಪಡೆದಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಮನೆಗಳೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೀಪಲ್-ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ವೀಮಿನಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾತಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ, ಕಟ್ಟಿದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟು ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ, ತಾರಿಸಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೫೦೦-೬೦೦ ರೂ. ಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಖರ್ಚಾದರೂ ಸರಿಯೆ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಸುಭದ್ರವಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಒಂದು ಹೊರೆಯನ್ನು ಜನರು ಹೊರಲು ತಯಾರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲದೇ ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ; ಅಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಆ ನೆತ್ತದಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗುರುತಿಸಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿ, ದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕದೆ, ಮನೆ ಮಠ ಇಲ್ಲದೇ ಬಂದು ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಆ ನಿರ್ಗತಿಕ ಜನರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಖಾಸಿ ಬೋರ್ಡ್ ನವರು ಅವರಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸ್ವಾಮ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಹಾಗೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತು ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI C. W. ARUMUGHAM (K.G.F.):—Sir, I will deal with the Bangalore City Corporation first because that is very important and several Members of this House are residing in Bangalore.

Sir, the area of Bangalore was about 64 Square Miles and it has increased to nearly 270 Square Miles and is expected to further increase to 500 Square Miles. The population would be about 22 to 25 Lakhs.

(SRI M. C. BASAPPA in the Chair)

So, it is the primary duty of the City Corporation and the Government to provide good water supply for Bangalore. I am glad to say that when Sri Basavalingappa was Minister he announced that he

would get completed the Cauveri Ist Stage and he did it. I hope, Sri Dharm Singh, who takes a lot of interest, would also get completed the II Stage of Cauveri and see that adequate water is supplied to Bangaloreans so that there will not be hue and cry from the Hon. Members Sri Ramdev, Sri Lakshmisagar and Smt. Pramila.

SRI A. LAKSHMI SAGAR.—Even the legislators from other places take water. It is not necessarily meant for Bangaloreans exclusively.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—We have got the Bangalore Development Authority. It is nothing but the duplication of the City Improvement Trust Board. I request the Hon. Minister to kindly note down this. This should be formed on the lines of the Delhi Development Authority. This B.D.A. was created for some political reasons and with a view to give some appointments; somebody was not amenable to the Minister and somebody wanted independent post. This B.D.A. should be brought under the Housing and Urban Development Ministry. The Bangalore Water Supply and Sewerage Board should be merged with the B.D.A. There should be only one agency like the D.D.A. to look after the sanitation, cleaning of drains, water supply etc. I request the Hon. Minister to think about this. Sir, I have a grouse against the Bangalore Water Supply and Sewage Board. The Board was constituted in the year 1964 and so far it has not framed the Cadre and Recruitment Rules. As a result of this, promotions were made as per the wishes of some individuals. Further, this Board has blocked the entry of Scheduled Castes and the Scheduled Tribes. I request the Hon. Minister to break the monopoly of certain sections of the Society and allow the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes to enter this Board. For the information of the Hon. Minister, I wish to bring to notice that there are 90 Junior Engineers and out of these 90, only 3 belong to Scheduled Castes.

SMT. S. PRAMILA.—How many ladies?

†SRI C.M. ARUMUGHAM.—There is no lady. I would suggest if the Hon. Minister were to think of appointing a non-official as the Chairman of the Water Supply Board, I recommend Smt. Pramila to go and occupy that Chair.

There are 80 Assistant Engineers and only 11 belong to Scheduled Castes; out of 34 Assistant Executive Engineers, only 2 belong to Scheduled Castes and there is Nil representation for Scheduled Castes in the cadres of Executive Engineers and Superintending Engineers. I believe that the Hon. Minister is for Backward Classes and he has got sympathy and compassion towards them. I once again request him to allow the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes to get into the Water Supply Board.

I would like to make another reference about the Bangalore City Corporation. There are about 5000 Poura Karmikas ; there are thousands of casual labourers working in the Corporation for weeding out the parthenium plants and one hundred lorries are there. But in spite of the fact that they have got such a huge organisation, the Corporation is entrusting the work of removing rubbish to a Contractor. Here, a Contractor is running "Venkateshwara Cleaning Corporation" in the Corporation. There are Beedies in the name of Venkateshwara ; Hotels, wine shops etc., are in the name of Venkateshwara. The Corporation is paying Rs. 1,50,000/ per month for cleaning the rubbish. This is a sheer waste. This must be stopped immediately. It is there in Bangalore South because Bangalore South happens to be Jayanagar. What is the reason for spending so much of money when the Corporation has got a large number of Poura Karmikas ? The Minister will have to ask for an explanation from the Corporation.

4.30 P.M.

For cleaning the markets there are contractors and they pay Rs. 67,000 for one market and Rs. 30,000 for another market. Like this the Corporation is spending about Rs. 2,50,000 on contractors. The budget of the Corporation is about Rs. 20 crores. Most of the money goes to the contractors who are dominating in Bangalore Corporation. Therefore, the Hon'ble Minister must take action to stop giving this work of cleaning the rubbish to the contractors. They are not spending 18% of their budget towards the welfare and development of the SCs and STs. The Hon'ble Minister must issue orders that out of Rs. 20 crores, 18% must be spent towards the welfare and development of these people. Providing water taps, lights, roads, etc., comes under normal expenditure. They must provide schools and Kalyan Mandirs with the required amenities for these people.

There are about 242 cities in Karnataka and about 30 to 40 cities have not been provided with water supplies to the Scheduled Caste localities. They put only one tap for the entire colony. These corporations should spend 18% of their budget amount to give water connections, light connections to the colonies of the weaker sections. In this connection, I would like to compliment the Belgaum Municipal Corporation. They have done this ; they have given water connections and light connections for all the houses of the poor people. They have constructed one hostel at a cost of Rs. 7 lakhs for boys and they have constructed another hostel for girls at a cost of Rs. 7 lakhs and they are constructing a Kalyan Mandir in a posh locality

for these weaker sections. I request the Hon'ble Minister to direct the Bangalore City Corporation and other municipalities in the State to spend 18% of their budgets for the welfare and development of SCs and STs. When Sri B. Basavalingappa was the Minister for Municipal Administration, he abolished the system of carrying nightsoil on heads. I understand that it is still prevailing in some places. I request the Hon'ble Minister to please to put a stop to this. During Sri Basavalingappa's time some relaxations were made for recruiting SCs and STs wherever there were inadequate representation for these people. The officers might say that all the 5,000 Poura Karmikas in Bangalore City Corporation belong to SCs and STs in this category there is over-representation. I do not know this. I want that 18% of these posts should be given to SCs and STs and the rest should be given to other communities. I request the Government to make these posts attractive ; by paying Rs. 500 per month. Sir, the other day Class-IV servants were on strike and people were saying that everything was sinking in the offices. In categories like Supervisors, Health Inspectors, rules may be relaxed for the recruitment of the SCs and STs. Sir, some of the municipalities do not spend this 18% of their budget for the welfare and development of SCs and STs. I suggest that the Deputy Commissioners of districts may review the working of these municipalities.

I would now like to say a few words about the Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board. Here also there is inadequate representation for SCs and STs. No doubt the top man may be a Scheduled Caste person. May be the top second man in the Board belongs to SC. He may be given powers to recruit SCs.

In the entire Karnataka, I believe there is no adequate water supply. They are not following any standards regarding water supply. Government of India says that for less than 20,000 population you must supply 15 gallons per head per day, for more than 20,000 and up to 50,000 population 25 gallons per day per head, from 50,000 to 2 lakhs population 30 gallons per day per head and for a population of 2 lakhs and above 40 gallons per day per head. I want that this target should be achieved in our State also. I request the Hon'ble Minister to give more grants to the Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board and let the board take loan from the World Bank, from the Health Organisation or any agency to achieve this target of water supply. Can you not have a scheme in a phased programme to give water connections? When there is underground drainage facility in a town, then even the SC and ST colonies should also be provided with the underground drainage system. You must provide a community lavatory so that they can also have the benefit of clean environ-

ment. We must have a scheme for a decade, and not for one or two years. I suggest that the Karnataka Urban Water Supply and Drainage Board, the Bangalore Development Authority and all other authorities to have their schemes for a decade to improve the living conditions of the people.

Now speaking about my own constituency, Kolar Gold Field with a population of 1,25,000, we have got very little water supply from Bethamangala Water Works. Of course, there is Palar river, which is called the river of milk. But, there is neither milk nor water in that river, and we see only the sand in the river. Kolar is known for silk, known for milk and gold too and also Dr. M. Vishweshwaraiah, and Sri K. C. Reddy, who hails from Kolar was the first Chief Minister of Old Mysore. In most of the cities like Hubli, Dharwar, Bellary, Gulbarga, Belgaum, Mysore, Bangalore we are having only a temporary system of water supply. There must be a permanent system of water supply. I am proud to say that my name was proposed for the one man committee to go into the scarcity conditions of Bidar, Gulbarga, Bijapur, and Belgaum districts by Sri D. Devaraj Urs, the then Chief Minister and it was seconded by my learned friend Sri H. D. Deve Gowda, the then Leader of the Opposition. I submitted a report and I am happy to say that in page 75 of my report I have stated that

“ If you want to improve the condition of Gulbarga you must construct the Bennithora Project ”.

To-day I am glad to say that what I had written 8 years back has come true. I must compliment the Hon'ble Minister Sri Dharam Singh, who has laid the foundation-stone for the Bennithora Project.

Therefore, I urge upon the Government to take steps for providing permanent water supply system to K.G.F. The then Minister in charge of Municipal Administration Sri H. C. Srikantaiah, sanctioned Rs. 18.5 lakhs for providing water supply to K.G.F. But one wonderful Officer sitting at Vidhana Soudha reduced the grant to Rs. 5 lakhs, thereby halting the works. I do not understand the logic behind it. I would say with all emphasis at my command that before doing certain things one should have some common sense. In this case how is it possible to complete the water supply scheme with hardly Rs. 5 lakhs.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—That is why Robert Lint said common sense is a rare sense.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—It applies to the people who have no sense at all. What business the Officers have got to reduce the grant.

I urge here and now, and it is for the Government to consider my request. I do not curry the favour of any Officer. Therefore, I urge the Hon'ble Minister to sanction Rs. 5 lakhs to the K.G.F. for taking up permanent water supply scheme. As I said K.G.F. has got two major industries (i) Gold Mines with a population of 12,000 workers and (ii) B.E.M.L. with a population of 6,000 and odd workers. These poor workers and people of that area are also entitled to get filtered water as is being given to the people in cities like Bangalore, Mysore and Hubli. In order to solve this problem I suggest to the Government to draw water from Cauvery and connect a pipe to K.G.F. because K.G.F. is hardly 70 miles away from Bangalore. The cost of drawing water pipe may not exceed Rs. 10 crores and in case this scheme is taken up you would be able to supply water to Malur, Bangarpet and Kolar which are on the way to K.G.F. The Water Supply Board can lay sublines on this route and water can be diverted to these places also. If this scheme materialise the people of Kolar and K.G.F. will be happy. It will also be an achievement for Kolar Gold Fields which is going to celebrate its centenary. I would like to invite our friend Sryuths. Devegowda, Bommai and other leaders to participate in the centenary celebrations.

SRI C. A. CHANDREGOWDA.--What about this side?

† SRI C. M. ARUMUGHAM.--For me both sides are equal. I will invite all of you. You are all aware the Kolar Gold Mines is the deepest mine in the world. It produces about 2 tonnes of gold every year, thus a lot of revenue is being earned by the State and Central Government. It is same in the case of B.E.M.L. which is a Government of India concern. Unfortunately, the State Government has not paid adequate attention to provide drinking water to the people living in this area. So far Government has not thought of permanent water supply scheme to K.G.F. and Kolar. I am told in Bombay water is being supplied from a distance of 100 miles under permanent water supply scheme. Even in Madras water is being supplied to the places from a distance of 120 miles. So, it will not be difficult for our Government to bring the water from a distance of 70 miles. I therefore urge upon the Hon'ble Minister to examine this point, and help those people who are without permanent water supply for years together.

The next point is about the Housing Board. At present the Housing Board is constructing houses. This practice has caused hardship to the people who would like to own houses. Instead the Housing Board could introduce cash loan system so that people who

have sites can construct the houses according to their needs and the financial ability. I have received lot of complaints about the houses constructed by the Housing Board in various parts of our Karnataka. I have received letters from Hassan District. In that letter it was stated that houses which were constructed some years back costing Rs 9,500 have been given possession to the allottees provided they pay Rs. 25,000 Likewise, houses constructed eight years back costing Rs. 19,000 have been allotted to the people provided they pay Rs. 38,000, thus causing hardship to the applicants who have been allotted houses by the Housing Board. In so many cases the applicants have not taken possession of the houses due to non-payment of balance amount. Therefore, I urge upon the Government to scrap the present system and introduce cash loan system for constructing houses by the applicants themselves.

Lastly, I have one point to say about the Karnataka Urban Development Corporation. I call this as a lame horse, because the progress of this Corporation is very slow. In the year 1970 Rs. 16 lakhs was given to this Corporation for lending to several municipalities. Is it possible to improve the conditions of the municipalities with such a small amount? The money placed at the disposal of the Karnataka Urban Development Corporation is very meagre. Therefore, I urge upon the Government to review the working and functioning of the Urban Development Corporation and also see that more money is placed at its disposal by placing experienced men to take up developmental works in all the districts and also in cities. I hope the Hon'ble Minister will pay adequate attention in this regard and improve the image of district and Towns of our Karnataka. With these words, I thank the Chair and conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾಲ್ಕಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮದು ವೆಲ್ ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿವಸ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಚಿಮಿಣಿ ಎಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲ, ಕಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಿ ಲೈಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ, ಸ್ಲಮ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ೨೫೫ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಿಲ್ಲ, ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಸಪ್ಲೈ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಸರಿಯಿಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಟೌನ್

ಮಂನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಹೆಂಡಕಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಟೌನ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಇವೆಯೇ, ಕಳ್ಳಸುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇವೆಯೇ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಇವೆಯೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸಿಟಿ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಮೂರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ನಾಚಿಗೆಗೇಡಿನ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜನರು ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಪೈಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಗರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಯಾವ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು, ೧೪ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು, ೨೪೨ ಟೌನ್ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಏನು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ; ಅದನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ಹಣ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗೂ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಸಮತೋಲನ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಏನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ೨ ಭಾರಿ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ, ಆಗ ನಿಂದಲೂ ಇದು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಪುರಸಭೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಗೆಂದು ೫೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಶಾಸಕರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪೈಪ್‌ ವಾಟರ್‌ ಸಪ್ಲೈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೨೦ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ೨೦ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಏನಹ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೩ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಅಭ್ಯುದಯ ಆಗಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ನೀವು ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಿದ್ದು, ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಾಡಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂರುತ್ತೀರಿ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ಉಣ್ಣುವುದು, ಮೂತನಾಡುವುದು, ಮಲ ಗುರುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಮೊದಲು ಹೋಗಬೇಕು ನಿಮ್ಮಂಥ ಜನರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಯಾರಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯಬಾರದೆಂಬುದು? ಅವರ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಮತ್ತು ಟ್ರಜರಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು — ಇವೆಲ್ಲ ಮೊದಲು ತಪ್ಪುಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.— ಮಾನ್ಯ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.— ನಾನು ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಸಕನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಫಲವನ್ನು ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆರಿಸಿ ಬರಲಿ, ನ್ಯಾಷನಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ರಚನೆ ಅದರ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರು ಪಾಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೈಲನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಶಾಸಕರು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ೨೦ ದಿವಸಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ವೈಲಾ ಹೊರ ಹೊರಡುವುದಿಲ್ಲ. ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ರಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗಳು ಅಲ್ಲ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೆಂಗಳಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಗಿ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. (ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಗಾದೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು) ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬರೀ ಮಾತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆಯೇ ವಿನಹ ಕೈಗೆ ಇಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಅದಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿಯೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಕ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೀರೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಚನ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಹಾರಂಗಿ, ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಸುಮಾರು ೭೦-೮೦ ಬೋರ್ಡುಗಳೇ ನಿಧುವು ಅವುಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ೫-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದರೂ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಬಿಗಿರಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೩೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ೬ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೇವಲ ಆರೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ನಡೆದೇ ಆ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲು ೩೮ ವರ್ಷಗಳೇ ಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಏರಿಯಾದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರಿಗೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ೧೭೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡ ೯೯ ರಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ, ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ತಾವು ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ೫-೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರಾರೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲಾಡಿದೊಡನೆ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಗಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಲಾಭವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಿ ೩೩ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲೋ ೫-೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಿಟ್ಟರೆ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ, ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಲ್ಲ, ನೀವು ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾನು

ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಜ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ.

೫-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇವತ್ತು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇವತ್ತು ಮಾಜಿ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ.ಗಳು ಪೆನ್‌ಷನ್‌ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆದಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲೀ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲೀ ಇದನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿ ಇಲ್ಲ, ನಿಯಮ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸ್ವಾರ್ಥ ತುಂಬಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರೊ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ, ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂಬುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

CHAIRMAN.—He has given 15 minutes. He can utilise it in any way he likes.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂಡರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಖಂಡ್ರೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುವುದು.

ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯ ಜನರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತನಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ೨೪೨ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಂದು, ಹೌಸಿಂಗ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲೀ, ಶೌಚ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲೀ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ಅಗಲೀ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಮೊದಲನೆ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಎರಡನೇ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ, ಮೂರನೇ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಟೈಮ್ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ನೀವು ಏನೇ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಟೈಂ ಬೌಂಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪ್ಲಾನಿಂಗನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅವಧಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾನು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹರಿಜನಿಗಿರಬಹುದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲಿ ನೆಗ್ಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡ

ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅಂಥವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು. ನಿಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳು ಸುಳ್ಳು ಆಗಬಾರದು. ನೀವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ನಿಲುವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೨೦-೨೫ ಜನರ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ೨೦-೨೦ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಎಷ್ಟೊತ್ತಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಿಂದ ಇಬ್ಬರನ್ನು ನೀವು ಕರೆಯಿರಿ. ನಾನಂತೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಪೂರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆಯವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ರಾಮದೇವ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾಲಾವಕಾಶ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಖಾತೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡದೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಈ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹಗ್ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದಂತಹ ಕಾಡಿದೆ. ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಎಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನನಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರ ಮೇಲಿದೆ. ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಅವರ ಮೇಲಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸರಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸಿಗದಂಥ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಆಡಳಿತ ಇದೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ನಾನೂ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ರವರ ಜುಲೈ ೨ ರಂದು ಒಂದು ಮೆಮೊ ಇಷ್ಟೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ.

“Subject.—Posting of Smt. Lalithamma, A.N.M. in Health Department.

ORDER

Smt. Lalithamma, A.N.M. who is reported for duty in the Bangalore City Corporation is taken on duty and posted to Health Department in the place of Smt. Venkatamma, A.N.M.

The Health Officer is directed to relieve Smt. Venkatamma, A.N.M. immediately and directed to report at new place, PHE, Hosadurga, Kanakapura Taluk and report the same to this office.]

ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಟಮ್ಮ ಎಂಬವರು ತೀರಿಹೋಗಿ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಆ ಹೆಂಗಸು ಬದುಕಿಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರನ್ನು ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವವರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಸತ್ತುಹೋಗಿರುವವರನ್ನು ಹೊಸದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರವರು ಸತ್ತು ಹೋಗಿರುವವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿ. ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಆಡಳಿತ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ೨೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆದರಲ್ಲಿ ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಮಿಷನರ್ ಎಸ್ಪಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕಮಿಷನರವರು. ೩ ಜನ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಗಳು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರುಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕಾಧಿಕಾರಿ, ಮುಖ್ಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಾಧಿಕಾರಿ, ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೪೮ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಲಾ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಲೀಗಲ್ ಸೆಲ್ ಇಲ್ಲಿ ೨೪ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೯ ಜನ ಲಾಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಏಕೆಂದರೆ, ರಾತ್ರೋರಾತ್ರಿ ನಗರಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನರು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವರಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಲು ಹೋದಾಗ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ತಡೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ವೇಕೆಟ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವರ ಕೈಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಇವರು ಇರುವುದು ಏತಕ್ಕೆ ? ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಗರಸಭೆಗೆ ಏರಿದವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿವೆ. ಏತಕ್ಕೆ ? ಇವರು ಬಹುಶಃ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಾಮೀಪ್ಯದಿಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಇನ್ನು ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಅಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೩೮ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ೩೮ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ನಗರಸಭೆಗೆ ಬರುವ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ವರ ಮಾನದಲ್ಲಿ ೩೫ ಪೈಸೆಗಳು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗೆ ಹೋದರೆ ೩೮ ಪೈಸೆಗಳು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಮೋರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಲಾಣ್ಯಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು ೫೦ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಹತ್ತುನ್ನರಡಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವುದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ನಾನು ಬರೆದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕ ಬರೆದ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಈ ಗತಿಯಾದರೆ ಇನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಬರೆದ ಕಾಗದದ ಗತಿ ಏನು ? ಬಂದ ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅವರಿಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅವರೇತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಹೊಲಸು ವಿಭಾಗವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸುಮಾರು ಮೂರು ಜನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ್ಟ್ಯಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಜನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಗತ್ಯವೇನು ? ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಆಕ್ಟ್ಯಾಂಟ್ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವಾಗ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕಡಿತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರ ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ಪರಿಪಾಠವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಟ್ಯಾಂಟ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಆಕ್ಟ್ಯಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಈಗಲೂ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾರ ದುಡ್ಡು ? ಒಟ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೫೯೬ ಜನ, ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಎಸ್ಪಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೪೫೬ ಜನ ಮತ್ತು ರೀ-ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೫ ಜನ ನೌಕರರಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿ

ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಸೂಲಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಾನಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ಏಳುಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೂಡ ಇದ್ದಾನೆ ಇವರಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ, ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಗಾರ್ಬೇಜ್ ಇದೆ, ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಶಿಸ್ತು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದುರವಸ್ಥೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರುವುದು ಯಾವ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ? ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು ೧೦೨ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇರುವ ಓಡಿ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಜನರೇತಕ್ಕೆ? ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಫೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ? ನಗರಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೨೮ ಜನ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮನ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಸುಮಾರು ೮ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರೀ ಮೋರಿ ಸರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮೋರಿ ಇಂದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ನೀರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಒಂದು ಫುಟ್‌ಪಾತ್ ನೆಟ್ಟಗಿದೆಯೇ? ಚುನಾಯಿತ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹೋದಮೇಲೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯವರು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ರಬ್ಬರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಭಾಷ್‌ನಗರದ ಕೆರೆಯ ಮೋರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೋರಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಷಾಖಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ಇದರಿಂದ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಬಂದಿರುವುದಷ್ಟು? ರಾಜಾಜಿನಗರದ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಯಂಟಿಲಿಟಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಜಯನಗರ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಮೊಬಲಗಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ರಿಟರ್ನ್ಸ್ ಎಷ್ಟು? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ನೇಮಕಾತಿ ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ನಗರಸಭೆ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವೀಪರ್ಸ್ ರೋಲ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೋ ಹಾಗೆಯೇ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವರು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು, ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಮಂಡಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ನಾನು ಅಭಿಷೇಕಿಲು ಮೆಂಬರ್‌ನನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಅಭಿಷೇಕಿಲು ಮೆಂಬರ್‌ನಿದ್ದಾರೆ, ಆಗ ಸುಮಾರು ೧೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದರು.—for consideration. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ವಸತಿ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರೋಡ್ರಿಗ್ಸ್ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಹಾಕಿದ್ದರು, ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿವಿಲ್ಲ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಐ.ಪಿ.ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ (ಬಿನ್ನಿವೇಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸಗಿಯಾಗಿಯೂ ಸಹ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಾಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆದು ಭವ್ಯ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಸಹ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸ್ವಂತ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ೧೦೦೦-೨೦೦೦

ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸ್ತಂತ ಮನೆಗೆ ಹೋಗದೆ, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಾಸ ಇರುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವಾಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಇವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನಮಗಂತೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬೆನಿಫಿಟ್ ಕೊಡಿ, ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲೇ ಇರಲಿ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ಪಡೆದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಲಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಇದ್ದಾರೆ, ಗ್ಯಾಂಗ್ ಮೆನ್‌ಗಳು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ ತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿರಡೂ ಕಡೆ ಆದಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡ ಸಾಲ ಪಡೆದೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆರವು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರುವಾಗ ಸಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನೂರಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಒಂದು ಡಜನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಮೀಷನರ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ೩-೪ ಜನ ಮಾತ್ರ ಮುಂಚೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆಯೇ ? ಇವತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಾಹನಗಳು ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಹತ್ತಿರ ; ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ, ೨೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ನಾಗರಿಕರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಂದಾಯದ ಹಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರವೇ ಇವರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೇನಾದರೂ ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ? ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ? ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ವಾಹನಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ ಅಲೋಯಾನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಇವರುಗಳಿಗೆ ೯ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ಯಾಂಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಅನೇಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಂದ ದೂರು ಬಂದಿವೆ. ಇವತ್ತು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಖಾಸಗೀ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಚೆಕ್ ಮೂಲಕ ಸಂಬಳ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶಿ.೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಕೊರೆತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ ಜನರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಡೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ : ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಮಂಚಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿ ಹೊಡೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಮಂಚಿ ದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಕೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ಕೊಳಾಯಿಗಳಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಒಂದು ಕೊಳಾಯಿಗೆ ೭೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು,

ಇಲ್ಲಾ ನೀರಾದರೂ ಕುಡಿಸಬಹುದು. ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಕೊಳಾಯಿಗೆ ೭೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ನನಗೆ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಟೈಂ ಕೊಡಿ, ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಕೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವಿಪ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಂತೂ ಬಹಳ ಹೊಲಸಾಗಿದೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಮಿಷಿನನ್ನು ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ಮಿಷಿನ್ ೬ ತಿಂಗಳಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಖಾಸಗಿಯವರು ಅದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಮಿಷಿನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗೃತ ಆ ಮಿಷಿನನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು ಉಂಟು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೆನೊಂದರೆ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿಂದ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ, ಕಂಡೋನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಪೆನ್‌ಷನ್, ಗ್ರಾಚ್ಯುಯಿಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರು ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬೇಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಎ.ಬಿ.ಹೆಚ್.ಯು.ಡಿ. ಕಮಿಷನರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕಂಡೋನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಎಸ್.ಕೆ.ಆರ್. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮತ್ತು ರಸಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಸ ತೆಗೆಯಲು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಜನರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿ ತಪ್ಪು, ಬಡವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಖಾಯಂ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಗುಂಡೋಪಂತ ಸ್ಟ್ರೀಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೪೦, ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊಳೆತ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವುದು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಸಿಸ್ಟಂ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ—ಎಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಾರಿಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲೇ ನೂರಾರು ಲಾರಿಗಳು ಇರುವಾಗ, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನ ದಂಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಬಳ, ಪೆನ್‌ಷನ್, ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಡಿತ, ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಡಿತ, ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಡಿತ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕಡಿತ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ; ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಡಿತವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೀಟ್ ಲೈಟ್ಸ್ ಅರ್ಧಕ್ಕರ್ಧ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನೆರಕದಲ್ಲಿ ಜನರು ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ; ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಕಂಬೋರ್ಡ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ; ಅದು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಥೇರನ್ ಇಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಥೇರನ್‌ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರಾಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್, ಒಳಚರಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ಬಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಷಿನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಡರ್‌ಗ್ರಾಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ಸಿಸ್ಟಂನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ತರಬೇಕು. ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಸ್ಟೀಪರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾವೇಜರ್ಸ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ; ಅದಕ್ಕೆ ಫಂಡ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಡಿ.ಎ. ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೮೦ ರಿಂದ ಡಿ.ಎ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ೪ ಡಿ.ಎ. ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್ಸ್ ಒಂದೂ ಕ್ಲೀನಾಗಿಲ್ಲ, ಕ್ಲೀನಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮೆಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭಾವುರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ (ಧಾರವಾಡ). — ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಸಚಿವರು ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಲಯದ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಅಂತ ಒಂದು ಇಲಾಖೆ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾ ೩೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಾಹನಗಳು ಓಡಾಡತಕ್ಕಂತಹ ರಸ್ತೆ ಇದೆ. ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಅಪಘಾತಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಾಗ ಅದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದಂತಹ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಮಣ್ಣು ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತಗ್ಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ

ನೀರು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಥಾರಿಟೀಸ್‌ನವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ? ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಯೇ ? ಹೊಸದಾಗಿ ಬಡಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸ್ಥಳ, ಆಟದ ಬಯಲು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಡಾವಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದುಬಹುದೆಂದು ನನಗಿನ್ನಿತು. ನಮ್ಮ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಕಮಿಷನರ್ ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ತರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತರಿಸಿ ನೋಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಏನೋ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ೩ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಕಮಿಷನರ್‌ಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರುವುದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗಿ, ನಗರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದರೊಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನಾರೂ ಸರ್ಕಾರ ಬಿಡಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸೂರವರು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರದ ಹತ್ತಿರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ೧೩೦ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಾಗ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ವಾಹನಗಳ ಚಾಲಕರು ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮನೆ ನಿವೇಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಳೆದ ೪೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ೧೩೦ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಅಲಾಟ್‌ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜಾಗ ಅದು. ಆ ಒಂದು ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ, ೧೩೦ ಸೈಟುಗಳು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಆಗಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು 'ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್' ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಆ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ? ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅನೇಕ ಬೋರ್ಡು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಆ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ರದ್ದು ಮಾಡಿ, ಪುನಃ ಆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಬಡವರ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾವ್ ರವರು ಈಗ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ದಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಕಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಯಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಎಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾವರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ

ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ ೧೯೭೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದನಂತರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ಸೇರಿ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೆವು. ಈ ಒಂದು ಕಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ಒಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಮಿಷನರ್ ರವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಕಾರದ ಹಣ ಇದುವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕೇಳಿದರೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಂತೆ ಇರುವ ಇನ್ನಿತರ ೮ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಿಂದಲೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ನಗರಕ್ಕೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಏಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನೀವು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನಿಖರವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮಹಾನಗರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಗರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಆದಾಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೈಸೆಯನ್ನು ಮಲಪ್ರಭಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಗಾಗಲೀ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ನಗರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ೮೦,೦೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಾವೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರಂಭದ ೫೦,೦೦೦ ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ ೨೨ ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿವೆ. ಉಳಿದ ಮನೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಏಕೆ ಆಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಬಡಜನರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಬೇಕು; ನಿವೇಶನಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ವರೆವಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹಿಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆದಳಿತವನ್ನು ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಕಮಿಷನರ್ ಬರಲಿ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಬರಲಿ ಅವರ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಹಾ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಿಟಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ನಗರದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳಚರಂಡಿ ಪೈಪ್ ಒಡೆದು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಸು ಹೊರಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು

ಸ್ವತಃ ಎಂಜಿನಿಯರವರೆಗೆ, ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ರಿವೇರಿ ಮಾಡಿಸು ತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹಾ ಇದರ ರಿವೇರಿಯಾಗಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವರು ಯಾವ ಕಮಿಷನರ್ ಬರಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಲಿ ಇವರು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡುಬಿಡು ತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಂಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ? ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೊಸೈಟಿಯವರೂ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಸವೇಶ್ವರ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅವರು ೮ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟು ವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾನೂನು ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಜಮೀನು ಬರೀ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದು ರೈತರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಸಹಾ ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಇನ್ನೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ: ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ಆವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಯಾವುವೂ ಇರಬಾರದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಲಿ. ಇಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸ್ವಂತ ಜಮೀನನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ, ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಮನೆ ಇದ್ದ ವರಿಗೇ ಮನೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವೆಷ್ಟೋ ನಿರರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರು ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರಿಗೆ ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮನೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಬಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೈರ್ ಪ್ರದ್ರೆಸ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಪ್ರಕಾರ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ಆ ಮನೆಗಳು ಅವರ ಸ್ವಂತದ್ದಾಗುವಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಉದ್ದಿಮೆದಾರರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಬೇಕು. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಡಳಿತ ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರವೇ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಗಳ ಹೊಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ೫ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆಡಳಿತ ಕಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಲ್ಲ: ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸ ಬೇಕು. ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಗಳಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಲಹಾ ಮಂಡಳಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರವಾದರೂ ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಅಲ್ಲಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Now, it is 6 O'Clock. The Hon. Minister for Housing and Urban Development has to reply. What is the sugges- tion of the House? I want to know the reaction of the House.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ನಾವೂ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ.—ತಾವು ಆಯವ್ಯಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಈ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ನಾಳೆಗೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕಡಿವಾಣವನ್ನು ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಗಳು ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನವೇ ಉತ್ತರ ಮುಗಿಯಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಂ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಸಚೀತಕರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತೊಡಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿನವೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕೊಡೋಣ.

೬-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಂಕೇತಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪುರಸಭಾ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗರವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯು ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ೨೪೬ ಪುರಸಭೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಆರ್ಥಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪುರಸಭೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಲವಾರು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪುರಸಭೆಗಳ ಸರಹದ್ದಿ ನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಸರಹದ್ದಿ ನಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಬರತಕ್ಕಂಥ ೫ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ಇರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುತ್ತೀರಿ, ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪುರಸಭೆಯ ಸರಹದ್ದಿ ನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ರೈತರೇ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮುನ್ನಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ವಿಧ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತೆರಿಗೆಯ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಆಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರೋಡ್ಡಿಗ್ಸರವರು ರೀ-ಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಹೌಸ್ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಂಕೇತಪುರ, ಹುಕ್ಕೇರಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒಡಕಲ್ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ಲಾನ್, ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ಸ್ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೇ ಹಳಗಾಡಿ ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಬಹಳ ಬವಣೆ ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾದರಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಯೋಜನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಶಾಸಕರು ಬಹಳವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ

ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಈಗ ದಿವಂಗತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದಷ್ಟು, ಬೇಗ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೈ-ಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮಸಿಂಗರವರು ಧರ್ಮದಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಧರ್ಮರಾಜರಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಟ್ಟಲಾಯ (ವಿಟ್ಟಲ್):—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ ನಗರಸಭೆಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಭಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ನಗರಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ವಿವಿಧರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನೌಕರರು ನಾಲ್ಕು ಕಂತುಗಳ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಡತನ ದಲ್ಲಿರುವ ಜನ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಗರಸಭೆಗಳವರು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಎರಡು ಕಂತುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಕಂತುಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರತ ವೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಎರಡು ಕಂತುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ತೂತಿನಲ್ಲಿ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಮಂಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ದುರ್ವಿವಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುವಂಥ ಮಿನಿಮಮ್ ವೇಜ್ ಅಷ್ಟಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಮಗಂತೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟು ಸಮಯದವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಹಾರ್ಡ್‌ಷಿಪ್ ಆಲೋಯನ್ಸ್ ಎಂದು 'ಐ.ಐ.ಎಸ್' ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ದಯವಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು; ತಾವು ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಮುಂದೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಹಣದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡಿಸುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಲೆಯಮೇಲೆ ವಲ ಹೊರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತಂದರು. ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದಂತಾಯಿತೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ರೂಲ್ಸ್, ಪ್ರಕಾರ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೀರೆ, ಮತ್ತು ಕುಪ್ಪಸ. ಪಾದರಕ್ಷೆ, ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಟೆಂಡರ್ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ದರ್ಜೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದೆಲ್ಲ ಕುಂಟು ನೆಪವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥ ಯೂನಿಪಾರಂಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು. ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಈ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆಲ್ಲ ಎರಡು ತುಂಡು ಸೋಪ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ೧೫ ದಿವಸಗಳ

ಗೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸೋಪನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವರನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕು, ಅವರು ಊಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೈಯಲ್ಲಿಯೇ ಗಲೀಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮತ್ತೆ ಶ್ವಚ್ಛವಾಗಿ ಕೈತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡಲು ಸೋಪು ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೂ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಸೌ ಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ಸ್ವೀಪರ್ಸ್‌ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅಮೇಲೆ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಗ್ಲೋಸ್‌ನ್ನು ಏನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಬಡ್ಡೆಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೆಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ನಗರಸಭೆಯ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಮಿಸಲಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಇವರಿಗೋಸ್ಕರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ. ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಬಾಬು ಉಳಿದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಆ ಬಡಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಕಟವೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಮಾತನಾಡುವುದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅತಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೇ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಚ್.ಎ.ಎ.ಲ್. ಹತ್ತಿರ ಮುರುಗೇಶಪಾಳ್ಯ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಭೀಮಾ ನಗರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾಲೋನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾಲೋನಿಯ ಕಕ್ಕಿಸಿ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಳ್ಯದ ಜನರು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೀರು ಕಕ್ಕಿಸಿದುದು, ಕೆಲಸ ಮಾಡುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರು ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪೌರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸಭೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗಾದರೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ೧೪ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಂತೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಪೌರಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ನಗರಪಾಲಿಕೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ನೇತೃವೆತ್ತ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ,

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚರ್ಚೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ, ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ದೇವತಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗರಾಜಪುರಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್

ನನ್ನ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಆ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್‌ನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಸಿಗೆ ಹೊರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರುವ ಕ್ರಮ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಯಾದಗಿರಿ, ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ೧೯೭೩ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರವರು ನನ್ನ ಅಪ್ಪ ಸ್ನೇಹಿತರು, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅವರು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆತಂದು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರನ್ನು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನರ್ ಎರಡೂ ಅವರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ತೋಳ ಮತ್ತು ಕುರಿ ಮರಿ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಇದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಬೈಫರ್ಕೇಟ್ ಮಾಡಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರೇ ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಕಮಿಷನರ್‌ರವರೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ಸರಿಯೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ (ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ, ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕಂಡಿಯಾವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ, ಸ್ಲಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ನಾನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಕಳೆದ ೫ ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎನು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ನಾನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಬಂದನಂತರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎನೇನು ಇಲಾಖೆಗಳಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಬಸಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕುರಿತು)

ಆದಕಾರಣ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಲಿಮಿಟ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು, ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ನನ್ನ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ರೀತಿ ನೋಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಆದೇಶವೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ, ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬೀದರ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಕಾರವಾರಗಳಿಗೆ ಹೊಗುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆಯಾಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲೇ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಡೆಪುಟಿ ಕಮಿಷನರ್, ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್, ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದನಂತರ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೭೫ ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈಬೋರ್ಡ್ ೫೫ ಸ್ಕ್ವೇಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ೨೫ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೩ ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ನಾರ್ತಕನರಾ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಹೋದ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ೨೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿನ ೩೨ ಸ್ಕ್ವೇಮ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಡ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ೧೦೦ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಯ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೂಡಾ ವಿಶೇಷವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಡುವ ಸಂದರ್ಭವೇ ಇಲ್ಲ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಕೂಡಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹುಡುಕೋದವರು ಏನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದಲೂ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿವೆ. ಸುತ್ತ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಆಫ್ ಏಜೆನ್ಸೀಸ್ ಎನು ಇವೆ, ಅವರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸುಮಾರು ೬೬ ಕೋಟಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಡೆಗೆ ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಜಾಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ೪೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಎಕ್ಸಿಪಿಂಟ್ ಸ್ಕ್ವೇಮ್‌ನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲೇಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಟೌನ್‌ಗಳಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟಿದೆ. ಆ ಸ್ಕ್ವೇಮಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ೩ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿಷಿಂಗ್ ಕೂಡ ಆಯಿತು, ಯಾವ ಸ್ಕ್ವೇಮಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸ್ಕ್ವೇಮ್‌ಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ೫ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ನೀರಾವರಿಗೆ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಭಂದಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ, ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಕೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಏನು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣ

ವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ನಗರ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಚಾಮರಾಜ ನಗರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ೧೦ ಪರ್ಮಿಟ್ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಸನಮ್ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ ೧೯೮೧ ರಿಂದ ೧೯೯೧ ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಅಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೮೦ ರಷ್ಟು ಅರ್ಬನ್ ಮತ್ತು ನೂರಕ್ಕೆ ೧೦೦ ಪರ್ಮಿಟ್ ರೂರಲ್ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವೀಮನ್ನು ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಸ್ವೀಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ದ್ದಾಗ ೧೯೮೧ ಲೇಖಕಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ೭ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರಿಂದ ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ೧೯ ರಿಂದ ೨೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೃಹದಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಲೈನ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ೧೫ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೩೦ ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿ ವ್ಹರ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಲೋನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್ ಟೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಟೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ.

೬-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೋಕನ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪೊವೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ೩ನೇ ಸ್ಟೇಜ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ವೀಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ೩೦ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಲಾವಾರು ೨೪ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ೫ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಲಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ೧೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನಗರಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಇದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಈಗ ಕೇಸನ್ನು ವಿಶ್ಲಾಷಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವಿಶ್ಲಾಷಣೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇರುವಾಗ ಈ ೧೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ೧೯೬೪ ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ೩೨ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ೨೯ ಹ್ಯಾಮಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳು ೩೧ ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ೧ ಕೋಟಿ ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡಿನವರು ೪೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಎಸ್ಟಿಮೇಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಗರಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು, ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು

ಎಂಬ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಾಗಲೀ ಇವುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟೋರೋಲ್ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಅದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರ ವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಈಗ ನೋಟೈಫೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಯಾವ ಕಾರಣ ದಿಂದಲೂ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ೫ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಳಚೆ ನಿರ್ಮೂಲನದ ಸಲುವಾಗಿ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಹಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಶಾಸಕರಾಗಲೀ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೀ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರಾಗಲೀ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಏನು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಡಲು ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಗರ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ೫ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹುಡ್ಕೋ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸ್ಕಂಕ್ವಿಯರ್ಸ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅದರ ಪುನರ್ರವಸ್ಥೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೬೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೋನ್ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಕಂಕ್ವಿಯರ್ಸ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಕಂಕ್ವಿಯರ್ಸ್ ಬೋರ್ಡ್ ನಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಹುಡ್ಕೋಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿ ದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಸ್ಕಂಕ್ವಿಯರ್ಸ್ ಪೌರಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೪ ಕೋಟಿ ೧೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ, ಬಿ.ಡಿ.ಎ ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ೨೪ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಹುಡ್ಕೋಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ೫ ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸ್ಥಳೀಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರೂ ಕೂಡ ಸ್ಕಂಕ್ವಿಯರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಂದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಾಸನ, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಕಂಕ್ವಿಯರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸ್ಲಂಗಳಿಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರದಾನೇಟಾಗಿ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತುನ ಪ್ಲಾಟ್ ತರಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದು ಒಂದು, ಜಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಅಗಿ ಲೋನ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಎರಡು. ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ನಾವು ಹುಡ್ಕೋಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ,

ಮೈಸೂರು ಬೆಳಗಾವಿ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಹುಡ್ಕೋಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. — ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸರ್ವೆಮಾನ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀವೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ೨೫ ಟೌನ್‌ಗಳು ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರಿಸಿ ಕೆಲವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ೬೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಹೊಸಪೇಟೆಗೆ ೨೦೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ೨೩೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ರಾಯಚೂರಿಗೆ ೨೨೨ ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರಿಗೆ ೨೬೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕಾಲ್ ಅಂಡ್ ಮೀಡಿಯಮ್ ಟೌನ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ಉರುಗುಗಳ ಕ್ರಾಫ್ಟಿಂಗ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮುಖಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಅಂಡರ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೆಲಸ, ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉರುಗುಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವಗೈರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೫ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟು ೨೫ ಉರುಗುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಒಂದು ಮಾಡಿ ಆ ಮುಖಾಂತರ ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕೆಲಸ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಇದೇ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆತ್ಮಾಯಿ ರದ್ದಿಯಾತಿಯಿಂದ ಆದಂಥಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನಗರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಂಬಿ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರುಷ್ಚು ತೊಂದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಂದ ಈ ಆತ್ಮಾಯಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ಆದಾಯ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರ ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕು. ಅದು ಕೂಡ ವಾರ್ಷಿಕ ೧೪ರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ಒಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರ ಬಡೆಟ್ಟಿನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ೨೯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಷ್ಟು ಆತ್ಮಾಯಿ ಕಾಂಪನ್ಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನು ೨೩ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಬಡೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ೧೯೮೦-೮೧ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನತೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಈ ರೂರಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಜಿಲ್ಲಾವಾರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ೧೯೭೨-೭೯ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ೧೯೭೯-೮೦ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ೧೨ ಕೋಟಿ ೪೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು

ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸಾವಿರ ಜನತಾ ಮನೆಗಳು ಅರ್ಪಣೆವಾಗಿ ಮಳೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಅಂತ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಪೂಡಲು ಕಂಟನ್‌ಜೆನ್ಸ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೦ ೭೯ ಮತ್ತು ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಮನೆಗಳು ಅರ್ಪಣೆವಾಗಿವೆಯೋ ಅಂಥಾ ಮನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡ್ಕೋ ಯೋಜನೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಪಾಗ್ಗಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷತಃ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದರ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಕಂಟನ್‌ಜೆನ್ಸ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಗೃಹಮಂಡಲಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಬಗ್ಗೆ ೨೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಂಡ್ಲಿದೆವೆ. ಇದರ ಯೋಜನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ಹುಡ್ಕೋ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹುಡ್ಕೋ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರ್ಮುಗಂಥರವರು ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದಾಗಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಗಲಿ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದರ ಕಡೆಗೂ ನಾವು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಅಂತ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆಲ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅವರುಗಳು ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನೇ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಲ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕಠಿಣವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಅದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೌರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ನಗರ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಶೇಕಡಾ ೧೮ ರಷ್ಟನ್ನು ಈ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಡಿ.ಎ. ವಿಷಯ, ಇದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಮೆಡಿಂಗ್ ಇತ್ತು. ನಾನು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧಸಚಿವರು ಸೇರಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಹು ಕಾಲದ ಭೇಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ಕೂ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ಪ್ರೆಕಿ ಎರಡು ಕಂತುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ೩ ತಿಂಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಡಿ.ಎ. ಯಾವಾಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೋ ಅವಾಗಿನಿಂದಲೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಡಿ.ಎ. ಪ್ರೆಕಿ ಆವರಿಗೆ ೨ ಡಿ.ಎ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಗ್್ದನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು

ಬೆರೆಗೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರ ಇದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪೌರಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿ ೧೯೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಬಾಬತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಬರೇ ವಾಗ್ನಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂದರೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇವರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪೌರ ನೌಕರರ ಒಂದು ಸಮಾನಶ್ರೇಣಿ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ರೂಲ್ಸ್ ಕಂಡೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಚೀಫ್ ಆಕೌಂಟೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಡಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದೇ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಏಕು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ, ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ರೀಸರ್ವ್ ಮಾಡಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ೭-೮ ಪ್ಲಾಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಹೌಸಿಂಗ್ ಮನೆಗಳು ಬಡವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ವಾಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ಏನು ಏವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನೌಕರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾಮನ್ ಕೇಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಾಲಿಕೆ ಶರಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಈವಾಗ ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮಹಡಿಗಳು ಏನು ಏಳುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಯೋಚನೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೈಲಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಬಹು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮಹಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈವೊತ್ತು ನಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶರತವಾದ ಒಂದು ತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ಯಾವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾರ್ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಬಡವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಅಂತ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿ ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಪ್ರತಿಮೆಯೊಂದನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶಂಕರನಂದರವರು ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಚೂ ಒಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಮೆಚ್ಚುಬೇಕಾದಂಥಾ ವಿಷಯ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಪರೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವರವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂಧವರು ವಾಟರ್‌ಸಪ್ಲೈ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿದನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಗಳೂರಿಗೆಟೂರ್ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಈ ಫೈಲು ಇದುವರೆಗೆ ಏತೆಗೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಅಂತ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಲೆಕ್ಟಿಡ್ ಬಾಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲಾ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೋರ್ಟ್‌ಅನುಕೂಲ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಊರಿನ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದರೆ ಎಲೆಕ್ಟಿಡ್ ಬಾಡಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ೧೪ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಏನು ಸೇರಿವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪದವ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರದೂ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅವರದ್ದು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲಾ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲೆಕ್ಟಿಡ್ ಬಾಡಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪ್ಪೀಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ ಪದವ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ೧೧ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪೌರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸ ಕಷ್ಟವು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಗಮನದೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅಂಡರ್ ಗ್ರೌಂಡ್ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಹುಕ್ಕೇರಿ ಮತ್ತು ಸಂಕೆ ಶ್ವರಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ೩೪೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇಂಟೆಗ್ರಿಟಿಡ್ ಅರ್ಬನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ೧೯೮೦ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಿ. ಐ ವೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ವಾಟರ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅವರು ಕೆನರಾ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟಾಗ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದರು. ನಂತರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಈಗ ಅಗ್ಗಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈಗ ಗಲೀ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಬೇರ್ಮಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಣ್ಣ ಸ್ವಾಮರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಡ್ಗೇಶ್ವರವರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಟೌನ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲದರ ಕಡೆಗೂ ಸರ್ಕಾರ

ಗಮನಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು, ಭಾಲ್ಕಿ ಮತ್ತು ಡಿರಡ್ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಅಗಲುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಅದರೂ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಲ ಇಂಟರ್‌ನಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ ಡೀಕೇಡನ್ನು ನಾವು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ತಿಂಗಳ ೨೬ನೇ ತಾರೀಖು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಪರೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಸದರನ್-ಸ್ಟೇಟ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಆದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಈ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲರ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವರು ಹಣ ಕೊಡಲು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ .....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡ ಮತ್ತು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪಲಸವಿದೆ. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಶ್ರೀ ಪ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸ ವನ್ನೂ ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಪೂರ್ವದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೆಸರ್‌ಗಳು ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ರುವುದರಿಂದ, ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ತಡವಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಥವಾಗಿರುವ ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಹುಡ್ಕೋಸ್ಕೀಮು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಮೊದಲು ಇದ್ದಂಥ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಳಗೆ ಈ ಮೊದಲು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಹ ಪೂರೈಸುವ ನೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಆದೇಶವೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿ. ಡಿ. ಓ. ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆದರು ೫-೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮುನ್ನೆತ್ತು ಕೆಲಸವೂ ಇದುವರೆಗೆ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. It is criminal waste of amount ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ? ಈ ೩ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

೧. ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜ್ ಹನುಮಂತನ ಬಾಲದಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಿ, ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಇನ್ನು ದೆಹಲಿ, ಅಯಿಲ್, ಕಲ್ಕತ್ತ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಕೆಲಸ ಆಯಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೋರ್ಡ್ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ಇದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ

ಯೋಜನೆಯ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿ, ನೀರನ್ನು ಹಂಚುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.— ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ೩೬ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದ ಕೋಟಿ ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಗೆ ೧೧೦ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಂದ ಕೋಟಿ ೩೬ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಚೇರಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಹಾಕಿ ೨೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೈಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಚಾರದ ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್—ಒವರ್ ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಟೌನ್-ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನವರು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂಚಾರದ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—೧೯೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಟಿಮಿನ ಕೆಳಗೆ ಬೀರನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೪೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ, ೨೫೦ ಮನೆಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮೇಲಿನ ಕೆರೆಯನ್ನು ಒಡೆಯದ ಕಾರಣ, ಅಲ್ಲಿನ ನೀರು ಹಂದುಬಂದು ಈಗ ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಮೊದಲು ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅದೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ೩೦-೩೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ೩-೪ ಸಲ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿ, ೨-೩ ಸಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೭.೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ೧ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ರವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ಟೋರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಾನು ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಗದಂತಿರುವಂತೆ ನಾನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವರವರು ಈ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮೆಟ್ರೊಪಾಲಿಟನ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ

ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಥರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾವೇರಿ ಥರ್ಡ್ ಸ್ಟೇಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಿಂಗ್ ಮೆಂಟರಿಂದ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡ ರವರು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗ ತಾವುಕೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಥಾರಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ೧ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಯಮ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅವರ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಡ್ಡೋ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳು ಏನೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಎಂದು ರೈತರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾರಾರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲವೋ, ಯಾರಾರು ಬೇರೆಯವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂತಹವರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಯಾರಾರಿಗೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ೪ ಮನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೌಸ್‌ಲೆಸ್ ಪೀಪಲ್ಸ್‌ಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಕೆಂಗೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಅವರಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ೮೦ರಷ್ಟನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ಡಿ. ಸಾಲಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಸೆಷನ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಬಹಳವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪಟ್ಟ ಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ತಾವು ಹೀಗೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತೆ ಈ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ೪ ಡಿ. ಎ. ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ೩. ಎ. ಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಾಮನ್ ಕೇಡರನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ೪ ಡಿ. ಎ. ಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ೨ ಡಿ. ಎ. ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ೩ನೇ ಡಿ. ಎ. ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ; ಅವರು ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ರೀತ್ಯಾ ಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನತಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ ಕೆಳಗಡೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಮಾನ್ಯ, ಈ ಆಳಂದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಟರ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ೫೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಚಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೋದವರ್ಷ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶವವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ವೆಹಿಕಲ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶವವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸಿ ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಶವದ ವಾಹನದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗಲಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಸ್ಲಂ ಏನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಪೆಷಿಯಲೈಸ್ ಮಾಡಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಗರಸಭೆಯವರು ಹೋಗಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪೆಷಿಯಲೈಸ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಸ್ಲಂ‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಗರಸಭೆಯವರು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಫೇರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಡಿ. ಸಿಯವರು ಫೇರ್ಸ್ ರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗೃತ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆದೇಶಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ಲಂ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಶವ ವಾಹನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಿ. ಮಹಾಜನ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

MR. SPEAKER.—The question is :

“That the respective sums not exceeding the amounts mentioned in the list of demands inclusive of the sums granted on account, be granted to Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st Day of March 1981 in respect of Demand Nos.30 and 31 ”

The motion was adopted and the demands were granted

(As ordered by the Chair the sums voted are reproduced below)

Demand No. 30.—

“That a sum not exceeding 16,98,00,000 on Revenue Account and Rs. 6,34,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st Day of March 1981 in respect of “Housing (Excluding Government Residential Buildings).”

Demand No. 31.—

“That a sum not exceeding Rs. 8,73,00,000 on Revenue Account and Rs. 6,65,00,000 on Capital Account inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1981 in respect of “Urban Development Etc”

MR. SPEAKER.—The House now stands adjourned to meet tomorrow at 9 A.M.

The House adjourned at Fifteen minutes past Seven of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Wednesday the 9th July 1980.